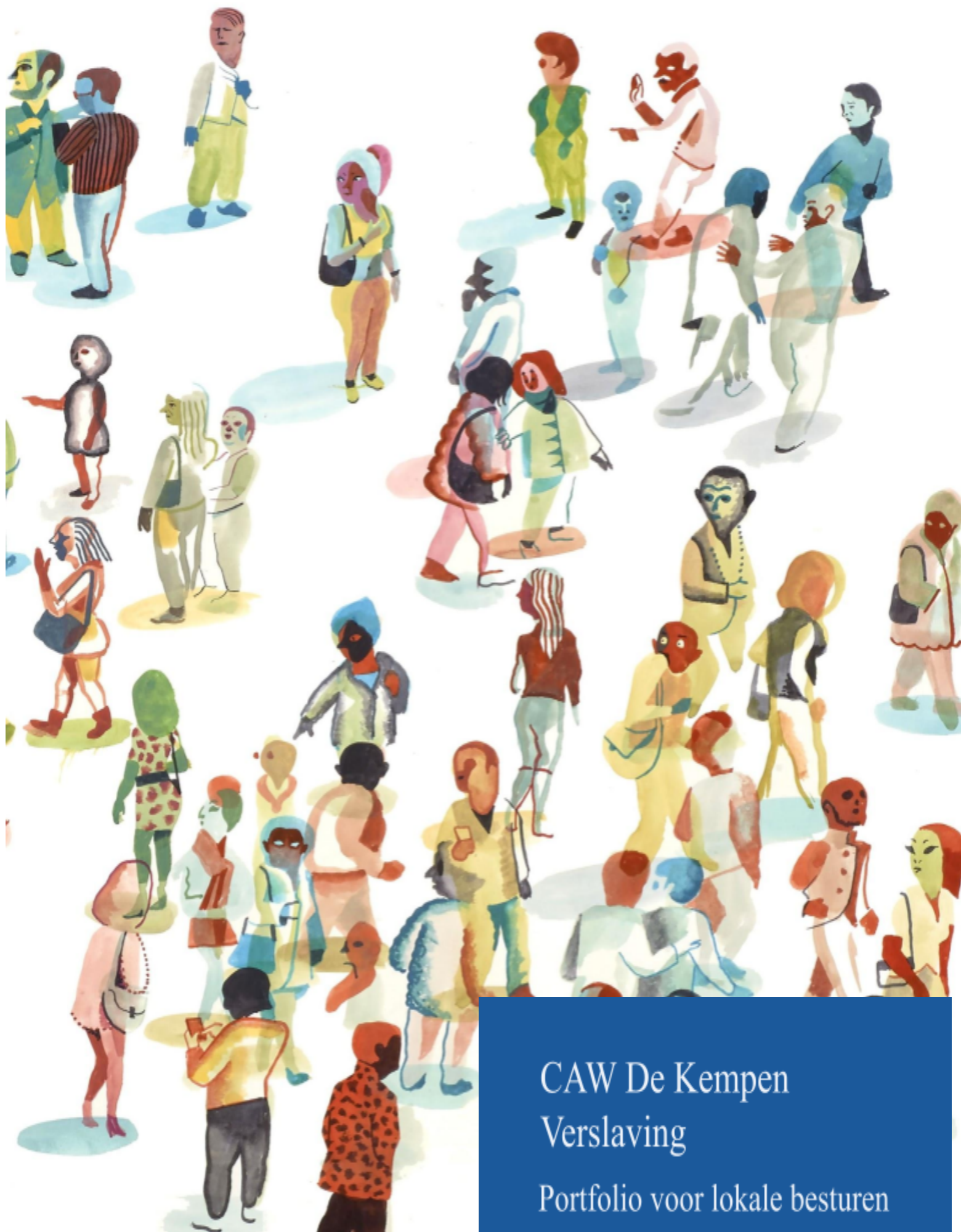

CAW De Kempen
Verslaving

Portfolio voor lokale besturen

Inhoudstafel

- 1. Inleiding**
- 2. Aanbod**
 - 2.1 Omschrijving
 - 2.2 Aanbod per VTE
- 3. Doelgroep**
- 4. Netwerk**
- 5. Financiering**
- 6. Evaluatie**

Portfolio voor lokale besturen: verslaving

1. Inleiding

CAW De Kempen krijgt steeds meer vragen van onze partners en lokale besturen rond middelengebruik en verslaving. Ondertussen blijft de nood aan een integraal beleid een uitdaging. Dat zie je ook in de conceptnota van de Vlaamse regering¹. CAW De Kempen investeert continu in netwerken zoals Netwerk Geestelijke Gezondheidszorg en samenwerking met parket en justitie... om zo onze expertise en die van anderen samen te brengen.

Als eerstelijnsorganisatie komen we vaak als eerste in aanraking met een bepaalde problematiek. We baseren ons hiervoor onder meer op het federaal onderzoeksprogramma 'SUMHIT'², die aantoonde dat sociale isolatie een groot probleem vormt binnen deze doelgroep, ongeacht de zwaarte van het gebruik. Verslaving is bovendien vaak verweven met andere welzijnsthema's zoals relaties en wonen, het vraagt om een aanpak op alle levensdomeinen en snelle schakeling waar nodig. Het is daarom dat wij er als organisatie voor hebben gekozen om specifiek (als enige CAW!) in te zetten op hulp bij verslavingsproblemen. Onze hulpverlening detecteert eventueel middelen(mis)bruik en maakt het bespreekbaar. Daarnaast schatten de hulpverleners problematisch gebruik in en verwijzen door wanneer een diepgaande begeleiding nodig is.

¹ (WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN- 2016), de nota Beleidsdomeinspecifieke bijdrage Welzijn, Volksgezondheid en Gezin aan het Regeerakkoord 2024-2029 en naar de beleidsnota goedgekeurd door de diverse sectoren van het arrondissement Turnhout.

² Chantry M., Magerman J., Fernandez K., De Ruyscher C., Sinclair D. L., Goethals I., Antoine J., De Maeyer J., Gremaux L., Vander Laenen F.†, Vanderplasschen W., Delespaul P., Nicaise P. Substance use and mental health care integration (SUMHIT): a study of service networks in mental health and substance use disorders in Belgium, their accessibility, and users' needs. Final Report. Brussels: Belgian Science Policy Office 2023 – 141p. (Federal Research Programme on Drugs)

Met ons beleid rond verslavingszorg streven we naar de verbetering van de gezondheid, de levenskwaliteit en het herstel van mensen met een verslavingsprobleem. Naar analogie met de definities van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO), interpreteren we gezondheid en levenskwaliteit hierbij heel breed, met aandacht voor zowel lichamelijk, geestelijk als maatschappelijk welzijn.

Verslaving is geen decretale opdracht van een CAW, maar de voorbije jaren werkten we een eerstelijnsaanbod uit. Voor onze drughulpwerking werken we momenteel samen met vier lokale besturen (Mol, Geel, Turnhout en Herentals). Zij cofinancieren deze werking enerzijds vanuit federale (FOD Justitie) middelen die zij krijgen voor hun strategische veiligheidsplannen en anderzijds vullen zij dit aan met eigen middelen om samen preventieve en laagdrempelige hulp rond verslaving te realiseren, gecoördineerd door CAW De Kempen.

2. Aanbod

2.1 Omschrijving

De hulpverleners van Team verslaving worden gefinancierd door lokale besturen. CAW zet middelen in voor de aansturing. Hieronder vind je een omschrijving per opdracht. Vaak worden er afspraken gemaakt over een mix aan opdrachten die door eenzelfde teamlid wordt opgenomen. Er wordt dan een verhouding afgesproken tussen onthaal / preventie en outreach.

- Onthaal in de CAW-huizen: Geel - Herentals - Mol - Turnhout
 - Kortdurende interventies zoals onthaal, vroegdetectie, motivationele gespreksvoering en verwijzing;
 - Voor de onthaalfunctie van 1VTE ligt de indicator op 180 cliënten/VTE.
- Preventie-opdrachten
 - Opzetten van preventie-activiteiten in scholen, verenigingen, sociale organisaties, maar evengoed de brede bevolking. We doen dit samen met Centrum Geestelijke Gezondheidszorg waardoor we een goed evenwicht hebben gevonden tussen beleidsaanpak en concrete acties;
 - De vraag naar preventieve acties is stijgende.
- Outreach in het OCMW
 - Consult voor en intervisie met maatschappelijk werkers van het OCMW;
 - Kortdurende interventies en cliëntgesprekken;
 - Toeleiding naar gespecialiseerde hulp (bijvoorbeeld MSOC);
 - Preventie-opdrachten in de bewuste OCMW's.

De outreachfunctie in OCMW's wordt als zeer succesvol ervaren. Deze afspraken werden in het verleden per bestuur gemaakt. Omwille van het succes is het niet langer efficiënt of effectief om met elk lokaal bestuur apart in overleg te gaan om een afsprakenkader te ontwikkelen. We verkennen of we dit aanbod kunnen bespreken per eerstelijnszone of samenwerkingsverband. Zo kunnen we met de middelen meer continuïteit en een betere opvolging aanbieden.

2.2 Aanbod per VTE

Met 1VTE kunnen we een eerstelijnszone met 5 besturen bemannen in samenwerking met het lokale OCMW in een outreachopdracht bestaande uit:

- consult voor en intervisie met maatschappelijk werkers van het OCMW;
- kortdurende interventies en cliëntgesprekken;
- toeleiding naar gespecialiseerde hulp (bijvoorbeeld MSOC);
- preventie-opdrachten in de bewuste OCMW's.

In de praktijk komt dit neer op een halve dag aanwezigheid per OCMW, waarbij de overige jobtime ingezet wordt voor:

- dossieropvolging;
- cliënten in avondconsultaties op de eigen standplaats;
- outreachopdrachten in functie van de cliëntopvolging (huisartsen, cliëntoverleg...) en huisbezoeken;
- preventie-opdrachten;
- zorg- en teamoverleg.

3. Doelgroep

De doelgroep van Team verslaving is inwoners van de eerstelijnszone (mensen met een verslaving of hun context), al dan niet op verwijzing van de maatschappelijk werkers, die op een laagdrempelige wijze een drughulpverlener kunnen spreken op de locaties van de betalende partner (organisatie, bedrijf...).

Het werkingsgebied van CAW De Kempen is arrondissement Turnhout. Het kan dus zijn dat inwoners uit een eerstelijnszone A geholpen worden door een hulpverleningsaanbod (of een ander aanbod) actief in eerstelijnszone B.

Concreet: iemand woont in Geel, maar werkt in Turnhout. Direct na het werk gaat de cliënt op gesprek in Turnhout rond zijn verslaving. De cliënt wordt tevens doorverwezen voor het groepsaanbod inzake eenzaamheid te Herentals.

Dit is een principe waaruit CAW De Kempen vertrekt. Uiteraard willen we steeds in dialoog hierover gaan met de gemeenten om te vermijden dat er scheve verhoudingen ontstaan tussen verschillende besturen. Gemeenten kunnen hier onder elkaar afspraken over maken.

4. Netwerk

CAW De Kempen investeert continu in netwerken zoals Netwerk Geestelijke Gezondheidszorg en in de samenwerking met parket en justitie,... om zo onze expertise en die van anderen samen te brengen. Daarnaast zien we de samenwerking met ervaringsdragers van de verslavingskoepel als essentieel onderdeel van onze werking. Hun perceptie op herstel is van onschatbare waarde voor zowel cliënten als hulpverleners.

5. Financiering

De kostprijs van een voltijds equivalent:

- de effectieve loonkost van de aangeworven VTE volgens de [barema's PC 319.01](#);
- overhead: 15% van de loonkost (internet en ICT-materiaal, internet, telefoon en gerelateerde kosten, verplaatsingskosten, opleiding en vorming, verzekeringen, sociaal secretariaat, bedrijfsgeneeskundige dienst, syndicale premie)
- aansturing: 15 medewerkers per VTE

Simulatie

loonkost 1VTE hulpverlener (B1c - 10 jaar anciënniteit) = 71.902 euro

+ 15% overhead = 10.785 euro

+ 1/15de teamverantwoordelijke (B1abis - 20 jaar anciënniteit) = 7.320 euro

TOTAAL: 90.007 euro

6. Evaluatie

De inzet van de personeelsmiddelen, het aanbod en de evaluatie zijn onderwerp van verdere bespreking en omvatten onder andere:

- Personeelsinzet in de outreachopdracht (zitdagen), preventie-activiteiten;
- Het aantal cliëntcontacten op jaarbasis (mogelijk opgesplitst per contactmiddel);
- Het aantal cliëntcontacten per gemeente;
- Een overzicht van de signalen of tendensen.

Contact CAW De Kempen

Anik Aerts - teamverantwoordelijke Verslaving
anik.aerts@cawdekempen.be - 0471 92 24 25

Mieke Mermans - algemeen directeur

mieke.mermans@caudekempen.be - 0486 07 22 29